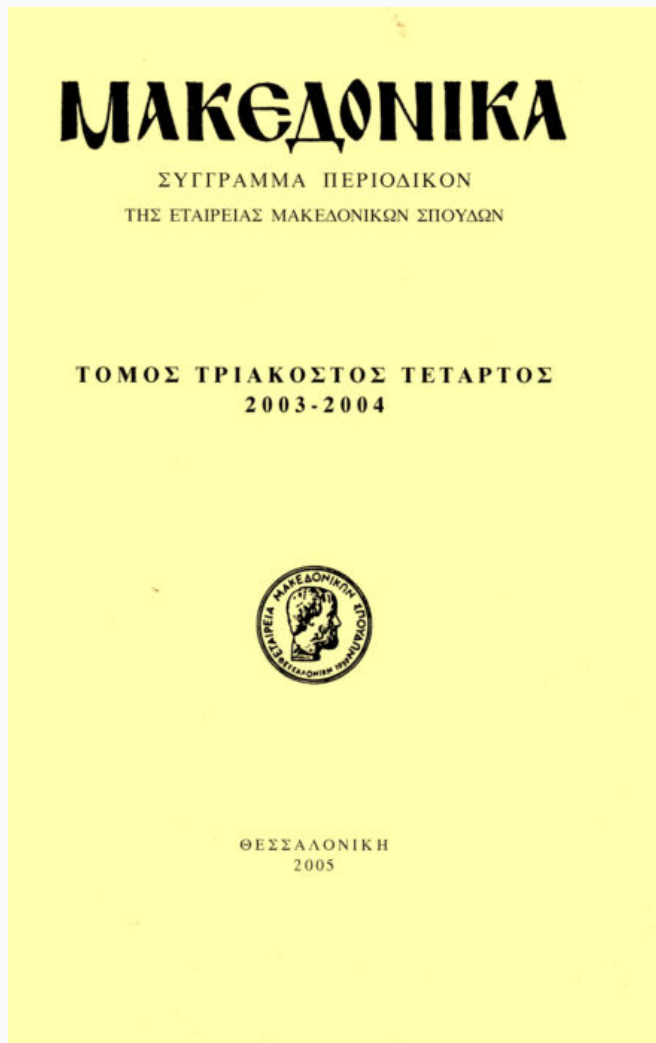

Μακεδονικά

Τόμ. 34, Αρ. 1 (2004)

Ανέκδοτα έγγραφα από τη Δράμα

Πασχάλης Βαλσαμίδης

doi: [10.12681/makedonika.883](https://doi.org/10.12681/makedonika.883)

Copyright © 2014, Πασχάλης Βαλσαμίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Βαλσαμίδης Π. (2004). Ανέκδοτα έγγραφα από τη Δράμα. *Μακεδονικά*, 34(1), 414–418.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.883>

Βόλω Μακεδονικού Σωματείου που εκπρόσωποί του επισκέφθηκαν τόν Άλμυρο, όπου κατοικούσαν πολλοί Μακεδόνες και με τη βοήθεια του Παντελή Παπαδοπούλου και του Ξωγράφου Άποστολίδη ίδρυσαν τόν ως άνω σύλλογο. Στόν Άλμυρο δραστηριοποιούνταν για τά εθνικά θέματα και πατριωτικό σωματείο υπό τήν έπωνυμία «Τμήμα τής Έταιρείας Έλληνισμός» τήν πρωτοβουλία τής ίδρύσεως του είχαν ό ίδιος ό Άλέξ. Άστέριος, ό παλαίμαχος πολιτευτής Φίλων και ό Ήπειρώτης τήν καταγωγή Εύσταθιάδης. Τό σωματείο αυτό όργάνωσε τρεις εκδηλώσεις: τήν πρώτη μέ άφορμή τήν Άλωση τής Κωνσταντινουπόλεως και μέ τή συμπλήρωση έτους από τήν ίδρυσή του, τή δεύτερη κατά τόν διωγμόν και τήν καταστροφήν τών έν Βουλγαρία όμογενών μέ τήν όργάνωση συλλαλητηρίου, τήν έκδοση ψηφίσματος και τήν διοργάνωση εύεργετικής θεατρικής παραστάσεως· ή τρίτη εκδήλωση άφορούσε σέ ποιητική έσπερίδα μέ τήν εύκαιρία τής έντεθθεν διελεύσεως του τυφλού ποιητού Τραμπακουλουπόλου τής όποίας τά έσοδα διετέθησαν ύπέρ του στόλου. Έκπρόσωπος του συλλόγου παρέστη μάλιστα και στήν Έθνική Διάσκεψη τών Άθηνών.

Αυτή είναι έν όλίγοις ή ιστορία τής μικρής αυτής έφημερίδος τής θεσσαλικής έπαρχίας, όπου άποτυπώνεται ή άγωνία άνησυχών πολιτών της για τήν πορεία τών εθνικών μας θεμάτων, του μακεδονικού, του βορειοηπειρωτικού, του θρακικού, τής προετοιμασίας τής χώρας για τους βαλκανικούς πολέμους.

Τήν έφημερίδα αυτή παρουσίασε στό ένθετο τής ιστορικής έφημερίδος του Βόλου *Η Θεσσαλία* μέ τίτλο «Διαδρομές» ό κ. Βίκτωρ Κοντονάσιος, πρόεδρος τής Φιλαρχαίου Έταιρείας Άλμυρου «Ήθους» και όι συνεργάτες του κ.κ. Άνδρέας Τρέσκας και Γιάννης Μπίοδρας –Κυριακή 15 Φεβρουαρίου 2004–, άφιέρωμα «Ο Τύπος του Άλμυρου». Από τό άφιέρωμα αυτό έλήφθησαν και όι παραπάνω πληροφορίες.

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΑΘ. Ε. ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΜΑ

Κατά τήν αναζήτηση ανεκδότων εγγράφων¹, ελληνικών και τουρκικών, της νεότερης ιστορίας της Μακεδονίας εντοπίσαμε σε παλαιοπωλείο της Κωνσταντινουπόλεως, μεταξύ άλλων εγγράφων, δύο έγγραφα που αφορούν τη Δράμα.

Το πρώτο έγγραφο αναφέρεται σε μίσθωση εργαστηρίου, που συντάχθηκε από

1. Καρπός των αναζητήσεών μας από επισκέψεις σε οικίες κυρίως προσφύγων, που είχαν τήν ευγενή καλοσύνη να μας δωρίσουν έγγραφα ή να μας παρέχουν φωτοαντίγραφα τους, από αγορές σε παλιοπωλεία της Κωνσταντινουπόλεως και από το Μπιτ-παζάρ Θεσσαλονίκης, παρουσιάσαμε τις εξής μελέτες: α) «Δύο έγγραφα (πωλητήριο-εξοφλητικό) από το Σκοπό της Ανατολικής Θράκης», *Περί Θράκης* 1 (2001) 215-220. β) «Ανέκδοτο πωλητήριο έγγραφο της κοινότητας Βογδάντας (Γευγελή)», *Μακεδονικά* 33 (2001-2002) 327-331. γ) «Πατριαρχική Εγκύκλιος του Ιωακείμ Γ΄ προς τον μητροπολίτη Καισαρείας Γεωβάνιο περί εκκλησιαστικών δικαίων και προνομίων», *Πρακτικά Α΄ Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου: Καππαδοκία· Ιστορία, Θεολογία, Παιδεία, Πολιτισμός (22-24 Σεπτεμβρίου 2000)*, Θεσσαλονίκη 2002, σσ. 305-324. δ) «Ο κανονισμός του Ελληνικού Μαθητικού Μορφωτικού Συλλόγου "Ο Φοινίξ" της Μεγάλης του Γένους Σχολής» [νπό έκδοση στα πρακτικά της ημερίδας που διοργάνωσε η Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής (30 Νοεμβρίου 2002) με θέμα: «Η Μεγάλη του Γένους Σχολή. Ιστορία και προσφορά»]. ε) «Εκδρομή των τελειοφίτων του Α΄ Γυμνασίου Θηλέων Θεσσαλονίκης στην Αδριανούπολη κατά το έτος 1952», εφημ. *Ο Πολίτης* (Αθήνα) Ιούνιος 2002, αριθ. φ. 422, σ. 10.

τον συμβολαιογράφο Βασίλη Δημητρώσσα, στο συμβολαιογραφείο του στη Δράμα, την 28η Απριλίου 1917. Είναι γραμμένο με μαύρη μελάνη σε ένα φύλλο και έχει διαστάσεις 28,5x20,5 εκ. Το έγγραφο είναι λίγο κατεστραμμένο στις άκρες. Το κείμενο καταλαμβάνει τις δύο όψεις του φύλλου και η γραφή του είναι κάλλιγραφική, δίχως ορθογραφικά λάθη. Επάνω στη μέση φέρει τον αριθμό 2532. Προφανώς πρόκειται για τον αριθμό πρωτοκόλλου. Το συντάξε ο ίδιος ο συμβολαιογράφος.

Ο τύπος αυτός της σύνταξης των συμβολαιογραφικών πράξεων χρησιμοποιείται στη Δράμα καθ' όλη τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας και μετά την απελευθέρωση της Μακεδονίας. Από το έγγραφο μαθαίνουμε ότι ο Αχμέτ Δζεβδέτ, γιος του Χατζή Σαλήχ, τότε κάτοικος Δράμας², έμπορος, όρισε από την Κωνσταντινούπολη πληρεξούσιο τον Αχμέτ βέη, γιο του Χουσεΐν βέη, κτηματία, κάτοικο Δράμας, να νοικιάσει το εργαστήρι του, που βρισκόταν στην οδό Βενιζέλου³ της Δράμας, από 1 Ματίου 1917 και για τέσσερα χρόνια, στον Κωνσταντίνο Μακρίδη, κάτοικο Δράμας, αντί του ποσού των 2.800 δραχμών. Ο Αχμέτ Δζεβδέτ, πριν τη σύνταξη του παρόντος συμφωνητικού, έστειλε πληρεξούσιο έγγραφο, που συντάχθηκε στην Ελληνική Πρεσβεία της Κωνσταντινούπολης το 1914⁴. Το έγγραφο συντάχθηκε ενώπιον του πληρεξούσιου Αχμέτ βέη γιου Χουσεΐν βέη, του Κωνσταντίνου Μακρίδη, εννοιαστή, των μαρτύρων Γεωργίου

2. Για τους Τούρκους της Δράμας βλ. Ν. Φιλιππίδης, «Περιήγησις τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐπαρχιῶν Δράμας, Ζίχνης καὶ Ἐλευθερουπόλεως», *Παρνασσός 1* (1877) 126-127· Ν. Σχινάς, «Ὀδοιπορικαὶ σημειώσεις Μακεδονίας, Ἡπείρου, Νέας Ὀρθητικῆς Γραμμῆς καὶ Θεσσαλίας, τόμ. Β'», ἐν Ἀθήναις 1886, σσ. 448-449· Β. Πασχαλίδης, «Ὁ τουρκικὸς κώδικας τοῦ Δήμου τῆς Δράμας», *Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον* (Ν. Σφενδόνη), Θεσσαλονίκη 1978, σσ. 181-184· Β. Χατζήθεοδώριδης, *Ἡ Δράμα του 20οῦ αἰῶνα. Αναδρομὴ στο χρόνο, στο χώρο, στο χρόνο και στους ανθρώπους*, Δράμα 2001, σσ. 59-60.

3. Για την οδό Βενιζέλου βλ. ενδεικτικά Δ. Αναγνωστόπουλος, «Η γειτονιά στην Παλαιά Δράμα (δεκαετίες '30, '40)», *Γ' Επιστημονική Συνάντηση, Δράμα 21-24 Μαΐου 1998. Η Δράμα και η περιοχή της. Ιστορία και πολιτισμός*, τόμ. Γ' 2, Δράμα 2002, σ. 456.

4. Ο Αχμέτ Δζεβδέτ εγκαταστάθηκε στην Κωνσταντινούπολη πιθανόν το 1913 ή 1914, έτη κατά τα οποία ορισμένοι ομόθρησκοί του της Μακεδονίας μετανάστευσαν στην Τουρκία. Για τις μεταναστεύσεις των μουσουλμανικών πληθυσμών βλ. Σ. Πελαγίδης, *Προσφυγική Ελλάδα (1913-1930). Ο πόνος και η δόξα*, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 113-129· του ιδίου, «Μετακινήσεις πληθυσμών μετά τους βαλκανικούς πολέμους. Η περίπτωση των Μουσουλμάνων της Μακεδονίας (1913-1914)», *Ελληνική Ιστορική Εταιρεία. Πρακτικά ΙΖ' Πανελληνίου Ιστορικού Συνεδρίου (31 Μαΐου - 2 Ιουνίου 1996)*, Θεσσαλονίκη 1997, σσ. 317-332. Για την περιοχή του Κιλκίς βλ. Π. Βαλασιμίδης «Προσφυγικές εγκαταστάσεις στο Κιλκίς και την περιφέρειά του», *Μακεδονικά 32* (1999-2000) 220-221, 229-230. Την περίοδο αυτή, λόγω της εν γένει καταστάσεως, αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν το τουρκικό έδαφος και να έρθουν Έλληνες πρόσφυγες στην απελευθερωμένη Μακεδονία. Βλ. *Οι διωγμοί τῶν Ἑλλήνων ἐν Ὑθάρκῃ ἀνθελληνικὰ ἐκθέσεις καὶ ἐπίσημα κείμενα. Ἐκκλησιῆς πρὸς τὸ ἑλληνικὸν γένος καὶ τὴν δημοσίαν Γνώμην τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἐκδίδεται ὑπὸ τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἐν Μυτιλήνῃ Μικρασιατῶν προσφύγων, ἐν Ἀθήναις 1915· Ὑπουργεῖον ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, Οἱ ἀνθελληνικοὶ διωγμοὶ ἐν Τουρκίᾳ ἀπὸ τῆς κηρῆσεως τοῦ Ἐνρωπαϊκοῦ πολέμου (Κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐκθέσεις τῶν πρεσβειῶν καὶ προξενικῶν ἀρχῶν)*, ἐν Ἀθήναις 1917· Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, *Μαύρη Βίβλος· διωγμῶν καὶ μαρτυριῶν τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ*, ἐν Κωνσταντινουπόλει 1919· *Ὁ Γολγοθᾶς τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ*, ἐν Κωνσταντινουπόλει 1919· Patriarcāt Oecuménique, *Statistique des expulsions des populations Grecques de la Turquie durant les guerres balkaniques et Européenne*, Constantinople 1920· *Οἱ ἀνθελληνικοὶ διωγμοὶ ἐν Τουρκίᾳ ἀπὸ τοῦ 1908 μέχρι τοῦ 1921 ἐνώπιον τῆς Γ' ἐν Ἀθήναις Ἐθνοσυνελεύσεως (Συνεδριάσις 5, 6 καὶ 8 Ἀπριλίου 1921)*, ἐν Ἀθήναις 1921.

Αλεξιάδη και Ηλία Θεοδώρου, παντοπωλών, κατοίκων Δράμας. Η ενοίκιαση του ερ-
γαστηρίου συμφωνήθηκε μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών και το σχετικό έγγραφο
υπεγράφη από τους ανωτέρω στην ελληνική, ενώ ο Αχμέτ βέης υπέγραψε στην τουρκι-
κή. Τη μετάφρασή του ανέλαβε ο Θωμάς Μπατζιάκης, ποτοποιός, κάτοικος Δράμας.

Το δεύτερο έγγραφο πιστοποιεί πράξη κληρονομικής μεταβίβασης αγρού. Συ-
ντάχθηκε στη Δράμα την 3η Νοεμβρίου 1919 στο μεταφραστικό γραφείο του Σπύρου
Αλευρά. Το έγγραφο είναι μονόφυλλο με διαστάσεις 29,5×19,5 εκ., βρίσκεται σε πολύ
καλή κατάσταση και η όλη εμφάνισή του είναι αρκετά καλαισθητή.

Πρόκειται για έγγραφο έντυπο που συμπληρώνεται και προφανώς ο τύπος αυτού
του εγγράφου χρησιμοποιήθηκε στη Δράμα μετά την απελευθέρωση της Μακεδονίας
(1912), καθώς και στα μετέπειτα χρόνια. Το κείμενο έχει συμπληρωθεί με μαύρη με-
λάνη από τον ίδιο μεταφραστή, αφού πρώτα ανέτρεξε στο κτηματολόγιο της Δράμας,
και καταλαμβάνει την εμπρόσθια όψη. Στην επάνω δεξιά γωνία γράφει: *Ἀριθμ(ός)*
804. Είναι ενανάνγνωστο και καλοσυνταγμένο. Το έγγραφο πιστοποιεί τα παρακάτω: ο
Χατζή Σαλήχ Αγά Ζατέ Αχμέτ εφένδη μετά τον θάνατο του πατέρα του κληρονόμησε
αγρό εκτάσεως ενός στέμματος αξίας 250 γροσίων, που βρισκόταν στην τοποθεσία
Γενή Τσιφλίκ Γιολουντά ή Τεπέταγλήρ της Δράμας και συνόρευε ανατολικά και
αρκτικά με τον αγρό του Μπαϊρακλή Κιοϊού Μεχμέτ Εφένδη, δυτικά με τον αγρό
των κληρονόμων του Αλή Τσαούς και μεσημβρινά με δρόμο. Το έγγραφο υπογράφει ο
διευθυντής του μεταφραστικού γραφείου.

Στη συνέχεια δημοσιεύουμε τα έγγραφα όπως αυτά έχουν συνταχθεί:

1

Ἀριθ(μός) 2532

Μίσθωσις ἔργαστηρίου δραχ(μῶν) 2800⁵

*Ἐν Δράμα καί ἐν τῷ συμβολαιογραφείῳ μου κειμένῳ / τῇ ἐπὶ τῶν ὁδῶν Βασιλίσ-
σης Σοφίας καί Ἐλένης οἰκίᾳ τῆς Μου/σουλμανικῆς σχολικῆς κοινότητος⁶ σήμερον
τὴν εἰκοστὴν / ὀγδόην Ἀπριλίου τοῦ χιλιοστοῦ ἔννεακοσσιοστοῦ (ἔτους διεγράφη) /
δεκάτου ἑβδόμου ἔτους ἡμέραν Παρασκευῆν ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου*

5. Στο επάνω μέρος, στη δεξιά μεριά του εγγράφου, υπάρχουν δύο χαρτόσημα των 50 λε-
πτών (Ελληνικής Διοικήσεως) και ένα δικαστικό ἔνσημο των 25 λεπτών, τα οποία φέρουν δύο
αποτυπώματα της σφραγίδας του συμβολαιογράφου.

6. Την περίοδο αυτή στη Δράμα λειτουργούσαν τουρκική αστική σχολή και παρθεναγωγείο.
Για τη μόρφωση των Ελλήνων ένα ημιγυμνάσιο, ένα εξατάξιο παρθεναγωγείο και ένα νηπια-
γωγείο. Η Δράμα είχε συνολικό πληθυσμό 8.894 το 1914, από τους οποίους οι 3.449 ήταν Έλλη-
νες (1.741 άνδρες και 1.708 γυναίκες = 767 οικογένειες), οι 4.797 Μουσουλμάνοι (2.432 άνδρες
και 2.365 γυναίκες = 969 οικογένειες) και οι 628 Εβραίοι (314 άνδρες και 314 γυναίκες = 123 οι-
κογένειες). *Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας, Γενική Διοίκησης Μακεδονίας*, φαν. 12, πίναξ ἐμφαι-
νων τὰς ἐν τῇ Ὑποδιοικήσει Δράμας ὑπαγομένας πόλεις, κόμας καὶ χωριά μετὰ τῶν τυχόν ἐν
αὐταῖς ἐγκατεστημένων Ἀρχῶν, Δράμα 24 Νοεμβρίου 1914, σ. 3 και πίναξ ἀπαριθμήσεως κατοί-
κων περιφερείας Δράμας, Δράμα [1914], σ. 44. Πρβλ. *Γενική Διοίκησης Μακεδονίας συλλογὴ ὀρ-
γανικῶν διατάξεων, ἐγκυκλίων, διαταγῶν καὶ ὁδηγῶν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Μακεδονίας ἐκδο-
θεῖσα κατὰ τὸ ἔτος 1914*, ἐν Θεσσαλονίκῃ 1914, βλ. Νομός Δράμας, Ὑποδιοίκησης Δράμας. Για
τον πληθυσμό της Δράμας γενικότερα βλ. Σχνιάς, ὁ.π., σσ. 448, 481 · Δ. Φιλιππίδης, *Ἡ Μακεδο-
νία ἱστορικῶς ἔθνολογικῶς, γεωγραφικῶς στατιστικῶς*, ἐν Ἀθήναις 1906, σ. 74 · Α. Ἀρβανίτης,
Ἡ Μακεδονία εἰκονογραφημένη, ἐν Ἀθήναις 1909, σ. 130 · Α. Χαλκίοπουλος, *Ἡ Μακεδονία,
ἔθνολογικὴ στατιστικὴ τῶν βιλαετίων Θεσσαλονίκης καὶ Μοναστηρίου*, ἐν Ἀθήναις 1910, σ. 66.

καί κατοίκου Δράμας Βασιλείου Δημητρώσσα καί τῶν γνωστῶν μοι ἐνηλίκων πολιτῶν / ἐλλήνων καί μὴ ἔξαιρετέον μαρτύρων Γεωργίου Ἀλεξιάδη καί / Ἥλια Θεοδώρου ἀμφοτέρων παντοπωλῶν καί κατοίκων Δράμας ἐνεφανίσθησαν οἱ γνωστοί μοι καί μὴ ἔξαιρετοί ἀφ' ἐνός ὁ / Ἀχμέτ βέης υἱός τοῦ Χουσεῖν βέη κτηματίας κάτοικος / Δράμας ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς πληρεξούσιος τοῦ Ἀχμέτ / Δεβεδέτ υἱοῦ τοῦ Χατζῆ Σαλίχ ἐμπορίου κατοίκου τέως Δράμας καί νῦν Κωνσταντινουπόλεως δυνάμει τοῦ ἐν κυρω/μένῳ ἀντιγράφῳ ἐπισυναπτομένου ὑπ' ἀριθ(μόν) 11352 ἔνδε/κα χιλιάδες τριακόσια πεντηκοντα δύο τοῦ ἔτους 1914 πληρεξούσιου ἐγγράφου⁷ τοῦ Προξενικοῦ γραφείου τῆς ἐν Κων/σταντινουπόλει Ἑλληνικῆς Πρεσβείας γνώστης τῆς Τουρκικῆς, οὐχί δέ καί τῆς Ἑλληνικῆς μετὰ τοῦ γνωστοῦ τῶν γλωσσῶν τούτων γνωστοῦ μοι χριστιανοῦ καί μὴ ἔξαιρετέου / διερμηνέως τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Θωμᾶ Μπατζιάκη ποτοποιοῦ κατοίκου Δράμας ὃν ὠρκισα ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὅτι θά διερμηνεύσῃ πιστῶς τὴν θέλησιν τοῦ ἄνω ἐκ τῆς / τουρκικῆς εἰς τὴν ἑλληνικὴν καί τὰνάταλη τό περι/εχόμενον τοῦ παρόντος καί ἀφ' ἑτέρου ὁ Κωνσταντίνος / Μακροῖδης παντοπώλης κάτοικος Δράμας καί / συνομολόγησαν τὰ ἑξῆς: ὁ Ἀχμέτ βέης ὑπὸ τὴν ἄνω ιδιότητα του ἐδήλωσεν ὅτι τό ἐν ὀδῷ Βενιζέλου τῆς πόλεως Δράμας κειμένον ἐργαστήριον / τοῦ ἐντολέως του τό συνορεῖον μὲ ὀδόν, ἐργαστήριον ἐκμισθωτοῦ, ἐργαστηρίου καί πανδοχείου⁸ / Χουσεῖν ἐφένδην ἐξεμίσθωσε πρὸς τόν Κωνσταντῖνον Μακροῖδην ἐπὶ τέσσαρα συνεχῆ ἔτη ἀρχόμενα ἀπὸ πρώτης Μαρτίου ἐνεσπῶτος ἔτους ἀντισυμπεφωνημένου / ὀλικοῦ μισθώματος λιρῶν τουρκίας χρυσῶν ὀγδο/ήκοντα ὑπολογισθεῖσάν ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων / διὰ τὴν ἐπιβολὴν τοῦ τέλους χαρτοσήμου εἰς δραχμᾶς / δύο χιλιάδας ὀκτακοσίας (2800) πληρωτέον ὑπὸ τοῦ / μισθωτοῦ τῷ ἐκμισθωτῇ ἐν Δράμα εἰς δέκα ἔξι ἴσας κατὰ τριμηνίαν προπληρωτέας δόσεις εἰς λίρας / τουρκικᾶς χρυσᾶς ἀπαρადέκτου ὄντος παντοῦ ἄλλου / νομίσματος. Ἐκ τῶν δόσεων τούτων αἱ δύο πρώται ἐκ / λιρῶν τουρκίας χρυσῶν δέκα κατεβλήθησαν ἤδη τῷ ἐκμισθωτῇ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ μετρητᾶς πρότερον καί / οἱ συμβαλλόμενοι ὁμολόγησαν. Ἡ κατὰ τὸν νόμον περὶ / ἐξώσεως δυστροποῖτητων μισθωτικῆν ἀγωγή ἐξώσεως τοῦ / μισθωτοῦ ἐκ τοῦ μισθίου θά ἐκδικάζονται ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου Δράμας, ὁ δέ ὁ Κωνσταντῖνος Μακροῖδης ἐδήλωσεν ὅτι ἀπεδέχθη ἅπαντα ἀνωτέρω. Ἐφ' ᾧ συνετάχθη τό παρόν, ὡς ἀναγνωσθέν / εἰκρινῶς εὐηκόως εἰς ἐποίκον πάντων καί διερμηνυθέντων καί βεβαιωθέν ὑπεργράφη παρό/λων καί ἐμοῦ τοῦ Ἀχμέτ βέη υἱοῦ τοῦ Χουσεῖν / βέη ὑπογράφαντος τουρκιστί.

οἱ Συμβαλλόμενοι
ὑπογραφή τουρκιστί

Κ (ωνσταντίνος) Μακροῖδης

ὁ Διερμηνέας Θωμᾶς Μπατζιάκης

ὁ Συμβολαιογράφος Β(ασίλειος) Δημητρώσσας

ἀκριβές ἀντίγραφον

Ἐν Δράμα αὐθήμερόν

ὁ Συμβολαιογράφος⁹

Σφραγίδα¹⁰

οἱ Μάρτυρες
Γ(εώργιος) Ἀλεξιάδης
Ἥλιας Θ. Θεοδώρου

7. Δεν ἔχοιμε στη διάθεσή μας τὸ ἐγγράφο.

8. Τέλος τῆς σελίδας.

9. Υπογράφει ὁ Βασίλης Δημητρώσσας.

10. Η σφραγίδα εἶναι κυκλικὴ καὶ στὴν περιφέρειά της γράφει: ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΩΣΣΑΣ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ ΔΡΑΜΑΣ, ἐνὸς στο κέντρο ὑπάρχει τὸ Ἑλληνικὸ Ἐθνόσημο με τὴ βασιλικὴ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ¹¹

Ο

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΡΑΜΑΣ

Πιστοποιεί ότι:

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμ(όν) 8 καί ἀπό 10 Σεπτεμβρίου 1323/1907 / ἐπισήμου πράξεως κληρονομικῆς μεταβιβάσεως κατακεχωρημένης ἐν / 6 στήλῃ τῆς 188 σελίδος τοῦ ὑπ' ἀριθμ(όν) ταξινομήσεως 7 καί ἀπό / 14 Φεβρουαρίου 1322(1)907 μέχρι 15 Ἰουνίου 1324/1908 τηρηθέντος βιβλίου πρακτικῶν τοῦ / Κτηματολογίου Δράμας ἀνήκε, (μέχρι τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1912, ὅτε κατελύθη ἐν Δράμα / τό Τουρκικόν Καθεστῶς) ὡς μὴ καθαρὰ ἰδιοκτησία, ἥτοι κατὰ διηνεκὴ νομὴν (τεσσαρ/ροῦφ, ἐξουσίασιν) εἰς τὸν Χατζῆ Σαλήχ Ἀγά Ζατέ Ἀχμέτ ἐφένδη/ ἄγρός (ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν ἀφιερωμένων γαιῶν (ἐραζὶ Μεβζουφέ) / ἀξίας κατ' ἐκτίμησιν (250) γροσίων, ἐκτάσεως ἐνός (1) στρέμμα/τος / παλαιοῦ κείμενος ἐν τῇ τοποθεσίᾳ «Γενὴ Τουφλίκ Γιολουντά ἢ Τεπέταγλήε» / τῆς Δράμας καί συνορευόμενος ἀνατολικῶς καί ἀρκτικῶς μετὰ τοῦ / Μπαϊρακλή Κιοῦλοῦ Μεχμέτ ἐφένδη τὸν ἄγρόν, δυτικῶς μετὰ τὸν / ἄγρόν τῶν κληρονομῶν τοῦ Ἀλῆ Τσαούς καί μεσημβρινῶς μετὰ τὸν δρόμον / καθόσον περιῆλθεν αὐτῷ ἐκ κληρονομίας παρὰ τοῦ πατρὸς / τοῦ Χατζῆ Σαλή Ἀγά ἐξ αἰτίας τοῦ θανάτου αὐτοῦ.

Πρὸς πίστωσιν τούτου ἐξεδόθη τό παρόν πιστοποιητικὸν τῇ αἰτήσει του.

Ἐν Δράμα τῇ 3 Νοεμβρίου 1917¹²

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Σπύρος Γ. Ἀλευράς¹³Σφραγίδα¹⁴

Εταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΒΑΣΣΑΜΙΔΗΣ

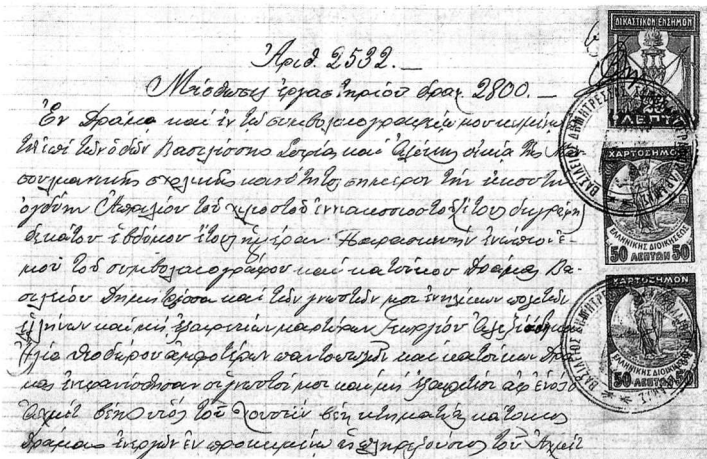
κορώνα. Στο τέλος του εγγράφου, στην αριστερή γωνία, υπάρχει επικύρωση του Πέμπτου Συμβολαιογραφείου Πέρα, στην τουρκική γλώσσα, του έτους 1929 ως εξής: *Türkseye tercumesinin bir sureti / 5396 numara ile verildi / 9 Nisan 1929* (Δόθηκε στο ενδιαφερόμενο ένα αντίγραφο του στην τουρκική με υπ' αριθμόν 5396, την 9η Απριλίου 1929). Επισυνάπτεται χαρτόσημο (τουρκικό) των 10 παραδών, σφραγισμένο από το Πέμπτο Συμβολαιογραφείο του Πέρα Κωνσταντινουπόλεως και υπογράφεται από τον συμβολαιογράφο. Η σφραγίδα είναι κυκλική. Στην περιφέρεια της γράφει: *TÜRKİYE CUMHURİYETİ BEYOĞLU BESİNCİ NOTERİ* (Τουρκική Δημοκρατία Πέμπτο Συμβολαιογραφείο Πέρα) και στο μέσον: *BEYOĞLU P., HALİM* (Πέρα Π; Χαλίμ).

11. Στην αριστερή γωνία του εγγράφου υπάρχει χαρτόσημο 1 δραχμής (Ελληνικής Διοικήσεως) και στη δεξιά γωνία δικαστικό ένσημο των 25 λεπτών. Έκαστο φέρει αποτύπωμα της σφραγίδας του συμβολαιογραφείου.

12. Στη χρονολογία έχει γίνει διόρθωση (17 Μαρτίου 1915).

13. Στην κάτω γωνία, στα δεξιά υπάρχει σημείωμα: *Ἀκριβές αντίγραφον / Ἐν Δράμα τῇ 3 Νοεμβρίου 1919 / ὁ Διευθυντῆς Γραφείου / Σπύρος Γ. Ἀλευράς.*

14. Η σφραγίδα είναι κυκλική και στην περιφέρειά της γράφει: *ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΔΡΑΜΑΣ*, ενώ στο μέσον υπάρχει το Ελληνικό Εθνόσημο με τη βασιλική κορώνα.

Εικ. 1. Τμήμα της αρχής του πρώτου εγγράφου.

Εικ. 2. Τέλος της δεύτερης σελίδας του πρώτου εγγράφου.